

Τὴν ἵσκαν τὴν προκαλοῦν ώρι-
σμένοι μικροοργανισμοὶ (μύκητες) οἱ
όποιοι ἐγκαθίστανται εἰς τὸ καρδι-
όξυλον (κετρικὸν ξύλον) καὶ ἀπὸ ἐ-
κεῖ ἐπεκτείνονται πρὸς τὰ ἔξω.

“Αφ’ ἡς στιγμῆς ἐγκατασταθῇ ὁ
μικροοργανισμός, ἀρχίζει ἡ ἀλλοί-
ωσις καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ ξύλου.
“Οταν δὲ ἡ ἀλλοίωσις τοῦ ξύλου ἀρ-
χίσῃ νὰ δυσχεραίνῃ τὰς λειτουργίας
τοῦ φυτοῦ, ἐμφανίζονται τὰ πρῶτα
συμπτώματα τῆς ἀσθενείας.

Οἱ μικροοργανισμοὶ (μύκητες τῆς
ἵσκας) εἰσέρχονται εἰς τὰ φυτά διὰ
τῶν μεγάλων πληγῶν τοῦ κλαδεύμα-
τος κατὰ τὴν ἄνοιξιν. Τὰ σπόριά
των δηλαδὴ μεταφέρονται διὰ τοῦ ἀ-
νέμου ἐπὶ τῶν πληγῶν τοῦ κλαδεύ-
ματος καὶ βλαστάνοντα, δημιουργοῦν
προσβολὴν τοῦ μικροοργανισμοῦ εἰς
τὸ φυτόν.

I. Προληπτικὰ μέτρα (διὰ τὴν ἀπο- φυγὴν τῆς προσβολῆς)

α) Ἀποφυγὴ χρησιμοποιήσεως
καταβολάδων, μοσχευμάτων καὶ ἐμ-
βολίων, προερχομένων ἀπὸ ἀμπελῶ-
νας μεγάλης ἡλικίας, διότι εἶναι
σχεδόν βέβαιον ὅτι οἱ παλαιοὶ ἀμπε-
λῶνες εἶναι προσβεβλημένοι ἀπὸ ἴ-
σκαν καὶ συνεπῶς ὑπάρχει κίνδυνος
νὰ λάβωμεν ἐξ αὐτῶν μολυσμένον
πολλαπλασιαστικὸν ὄντικὸν (βέργες,
ἐμβόλια κ.τ.λ.).

β) Ἐκρίζωσις καὶ καταστροφὴ
διὰ τῆς φωτιᾶς τῶν προσβεβλημένων
φυτῶν, διότι ἐξ αὐτῶν προέρχονται
μολύσματα τὰ ὅποια προκαλοῦν τὴν
ἵσκαν εἰς ὑγιᾶ φυτά.

γ) Νὰ ἀποφεύγεται ἡ χρησιμο-
ποίησις κοινῶν ξυλίνων πασσάλων
πρὸς ὑποστήριξιν τῶν πρέμνων (φυ-
τῶν) ἢ πρὸς κατασκευὴν πλησίον
τῶν ἀμπελῶν φρακτῶν ἄνευ προ-
στασίας τούτων ὑπὸ πίσσης ἢ ἀλλου
προστατευτικοῦ φαρμάκου. Τὰ προ-
στατευτικὰ φάρμακα ἐμποδίζουν τὴν
ἐγκατάστασιν τοῦ μικροοργανισμοῦ

ἐπὶ τῶν πασσάλων καὶ συνεπῶς ἐλ-
λείπει οὕτω μία σοβαρὰ πηγὴ μολυ-
σμάτων ἴσκας.

δ) Τέλος, νὰ καταστρέφωνται αἱ
καρποφορίαι τῶν μυκήτων αἱ ὄποιαι
ἀναπτύσσονται ἐπὶ τῶν πασσάλων ἢ
τῶν δένδρων (διπλοφόρων καὶ δασι-
κῶν). Ἐπὶ τῶν καρποφοριῶν γεννᾶν-
ται τὰ σπόρια (μολύσματα) τῶν μυ-
κήτων τῆς ἴσκας. Ἐπειδὴ εἶναι δύ-
σκολον νὰ ἀναγνωρισθοῦν αἱ καρπο-
φορίαι τῶν μυκήτων τῆς ἴσκας ὑπὸ
τῶν καλλιεργητῶν, καலὸν εἶναι νὰ
καταστρέφεται κάθε μανιτάρι καὶ
κάθε ἄλλο ἔνο σῶμα ἐπὶ τῶν κορ-
μῶν τῶν δένδρων ἢ τῶν πασσάλων.

II. Θεραπευτικὰ μέτρα

“Ἀριστὸν θεραπευτικὸν φάρμακον
κατὰ τῆς ἴσκας εἶναι τὸ Ἀρσενικῶ-
δες Νάτριον. Τὸ Ἀρσενικῶδες νά-
τριον διαλύομεν εἰς τὸ ὕδωρ καὶ δι’ αὐ-
τοῦ ράντιζομεν τὰ φυτά.

Κατ’ ἀρχὰς τὸ φάρμακον διαλύ-
ομεν εἰς μίαν μικρὰν ποσότητα θερ-
μοῦ ὕδατος καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸ διά-
λυμα τὸ φέρομεν εἰς τὴν ποσότητα
τοῦ ὕδατος ἢ ὅποια ἀναλογεῖ εἰς τὸ
φάρμακον. Συνήθως εἰς τὴν Ἐλλάδα
χρησιμοποιοῦμεν τὴν δόσιν 1,5 %
δραστικῆς οὐσίας Ἀρσενικῶδους
Νάτριον.

Ἐπειδὴ συνήθως τὸ ἐμπόριον
(Διευθύνσεις Γεωργίας) διαθέτει Ἀρ-
σενικῶδες Νάτριον περιεκτικότητος
εἰς δραστικὴν οὐσίαν 79 περίπου
τοῖς ἑκατόν, διὰ νὰ κάμωμεν 100
κιλὰ ὑγροῦ προσθέτομεν 1900 γραμ-
μάρια σκόνης Ἀρσενικῶδους Νά-
τριον, ἀφοῦ προηγουμένως τὸ διαλύ-
σωμεν εἰς μικρὰν ποσότητα θερμοῦ
ὑδατος.

Αὐτὸ τὸ ὑγρὸν (ὑδωρ) τὸ ὅποιον
περιέχει διαλελυμένον καλῶς τὸ Ἀρ-
σενικῶδες Νάτριον χρησιμοποιοῦμεν
κατὰ τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος τῇ βο-
ηθείᾳ ψεκαστήρων μὲν χονδρὸ μπὲκ
διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἴσκας.